

Proizvodimo, kupujmo domaće

Prezentacija Programa kojeg su pokrenule privredne komore upriličena je sredinom marta, čime je i zvanično počela njegova realizacija sa ciljem jačanja domaće privrede

Sporazum o zajedničkom formiranju Nacionalnog programa, koji će reklamirati proizvodne asortimane naših kompanija na cijelom području BiH, potpisale su četiri komore: Vanjskotrgovinska/Spoljnotrgovinska komora BiH; Privredna/Gospodarska komora FBiH; Privredna komora RS i Privredna komora Brčko Distrikta BiH sa ciljem jačanja domaće privrede i podizanja svijesti građana o značaju kupovine domaćeg proizvoda. Dvomjesečna kampanja prva je faza Nacionalnog programa "Proizvodimo, kupujmo domaće" koju su komore razvile uz tehničku pomoć USAID projekta - Podizanje konkurentnosti razvojem klastera (CCA). Osim toga, najavljuje se i podrška bh. medija za emitovanje kampanje.

Naša namjera je javnost kontinuirano izvještavati o prednostima kupovine domaćeg, jer sve dosadašnje kampanje su se svele na reklamiranje pojedinačnih proizvoda, ali bez pojašnjenja šta država, privrednici, ali i građani dobivaju kupovinom domaćeg - riječi su Hasana Jakupovića, koordinatora kampanje.

U prvoj fazi A planirana je opća promocija, odnosno predstavljanje domaćih proizvoda i usluga u cjelini, dok će fazom B biti obuhvaćeni proizvodi i usluge po izabranim modulima, nakon čega će se vršiti njihova promocija. Zainteresirani privredni subjekti će imati mogućnost predstavljanja zajedničkom reklamom, ali i pojedinačnim oglašavanjem.

Projekat se realizira sa ciljem:

- povećanja potražnje za domaćim proizvodima i uslugama na unutrašnjem tržištu;
- povećanjem domaće proizvodnje zaustaviti negativne posljedice niskog obima proizvodnje;

Planirana je opća propaganda domaćih proizvoda, koja će biti nastavljena po grupama (modulima) kojih će biti 14 i trajaće do kraja godine. Osim toga, formirat će se i tri posebna modula:

- Državni organi - uloga i zadaci u realizaciji NP PKD,
- Asocijacije privrede - uloga i zadaci u realizaciji NP PKD,
- Trgovina na veliko i malo.

Državni organi i asocijacije privrede, kao nosioci realizacije Programa sa posebnim zadacima u okviru poglavlja II NP PKD, formirat će odgovarajuća tijela - komisije za provedbu i praćenje provedbe Programa.

Ova kampanja je podrška svim dosadašnjim i omogućava razvoj drugih na ovoj osnovi.

- obrazovanjem stanovništva, kao i kontinuiranim reklamiranjem koristi ostvarene kupovinom domaćih proizvoda unaprijediti kvalitet i dostići konkurentnu cijenu domaćeg proizvoda.

Takođe, namjera je ubrzati proces daljnjeg razvoja kvaliteta bh. proizvoda, kao i usvajanje adekvatnog znaka kvalitete i porijekla koji će pratiti domaće proizvode. Realizacijom programa šira javnost će biti upoznata sa kvalitetom domaćih proizvoda, čije su cijene konkurentne ostalima na bh. tržištu.

U komorama očekuju od kreativnih poduzetnika, trgovinskih udruženja i vlada da se, u okviru svojih nadležnosti, pridruže realizaciji Programa.

Izvoz-uvoz

Antidamping mjere i subvencije

Izvoz određenog proizvoda po cijeni nižoj od iste na domicilnom tržištu naziva se dumpingom proizvoda. Vlade zemalja prilikom uvođenja mjera protiv dumpinga moraju dokazati da se on stvarno dogodio i događa i nanosi štetu domaćoj industriji

GATT (članak VI) dozvoljava zemljama pogođenim dumpingom poduzimanje mjera - antidamping zaštitu. U okviru WTO-a sklopljen je i poseban sporazum, koji je proširio članak VI GATT, o antidampingu.

Tipična antidamping mjera je zaračunavanje dodatnih uvoznih carina (za poravnanje) za određeni period iz određene zemlje izvoznice u cilju postavljanja njene cijene u odnos bliži "normalnoj vrijednosti" ili da bi se otklonila šteta koju podnosi industrija zemlje uvoznice. Sporazum sužava raspon opcija i daje tri mogućnosti računanja "normalne vrijednosti" proizvoda:

- usporedba sa domaćom cijenom,
- cijena izvezenog proizvoda u nekoj drugoj zemlji,
- kombinacija izvoznikovih troškova proizvodnje, drugih troškova i normalnog profita.

Damping i subvencije zajedno sa mjerama antidampinga i carinama za izračunavanje su često povezane, te se u mnogim zemljama (kao i u BiH) i daju istom organu ili tijelu u istražne nadležnosti.

Prije uvođenja carine poravnanja zemlja uvoznica mora kroz istragu dokazati da domaća industrija trpi štetu.

Sporazum o subvencijama i kompenzatornim mjerama zaključen je u okviru WTO-a, a najvećim dijelom oslanja se na članak XVI GATT-a iz 1994. godine.

Sporazum definira:

- uvođenje reda u korištenju subvencija,
- propisuju mjere i aktivnosti koje poduzimaju zemlje da bi smanjile efekt subvencija.

Zemlje uvoznice pogođene subvencijama mogu reagirati na dva načina:

a) pokrenuti proceduru rješavanja sporova preko nadležnih organa WTO-a ili

b) pokrenuti vlastitu istragu i kao posljedicu subvencija zaračunati dodatnu carinu (protucarinu) u visini subvencija ako se ispostavi da je uvoz subvencioniran i da nanosi štetu domaćim proizvođačima.

BiH mora uvesti protucarinu u visini subvencija. Sporazum o subvencijama i kompenzacijskim mjerama naslanja se na Kodeks o subvencijama Tokijske runde.

Navedeni i Sporazum o antidampingu prihvatile su i potpisale sve članice WTO-a (145 zemalja).

Sva bit Sporazuma o subvencijama jeste u tome da subvencije u zemlji izvoznici ne smiju nanositi štetu domaćim proizvođačima u zemlji uvoznici.

Subvencije i damping nemaju neke suštinske razlike, a često je i damping cijena posljedica subvencioniranja.

Zato su i protumjere (dodatne carine) iste.

Uvođenje dodatnih carina dumpinga i subvencija je selektivno i odnosi se samo na one zemlje za koje se utvrdi da u izvozu koriste damping cijene i subvencije.

Što poduzimaju ovlaštena tijela u BiH?

Jago LASIĆ

Jago Lasić:

O carinskoj tarifi i carinskoj politici u BiH

“Zaštita domaće proizvodnje kroz carine, carinsku tarifu i carinsku politiku nije adekvatna za ovaj stupanj razvoja BiH”, kazao je na konferenciji u Mostaru predsjednik P/GKFBiH Jago Lasić, istaknuvši kako se s tim u vezi ovih dana vrše međuentitetska usuglašavanja o carinskoj tarifi i Zakonu o carinskoj politici

“Zemlje iz kojih BiH najviše uvozi su visokorazvijene i one koje imaju poticaj, posebice u proizvodnji hrane i primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji”, naglasio je Lasić.

Istaknuo je kako je u proračunu FBiH precizirano svega 15 milijuna maraka za poticaj primarne poljoprivredne proizvodnje, što je nešto više od jedan posto proračuna, a iz proračuna EU, koji iznosi 98 milijuna eura, oko 45 milijuna izdvojeno je za poticaj agrara.

“Ukoliko ne možete osigurati vlastite poticaje, onda vam carinska zaštita ostaje kao jedini mehanizam da možete postići konkurentnost svoje robe makar na domaćem tržištu.

BiH je jedina država u Europi koja nema akreditiranu niti jednu instituciju ili laboratorij za kvalitetan prijem robe i certificiranje svoje robe za izvoz”, kazao je Lasić.

Po njegovim riječima, ovih dana je P/GKFBiH uručila prijedlog Vijeću ministara i Vladi FBiH o tome što bi trebalo žurno napraviti i koje institucije i laboratorije akreditirati za prijem naše robe i za validno certificiranje naše robe prema vani.

“U prvom redu tu dolazi veterina, sanitet, fitopatologija, cigarete, deterdženti, drvo. To je ono što bi trebalo žurno izuzeti tamo gdje imamo nekih objektivnih mogućnosti i šansi za izvoz, a ove ostale grane trebale bi se postupno preuzimati. Naš je prijedlog, također, da se sirovine, repromaterijali, rezervni dijelovi i suvremena oprema oslobode carinskih davanja, kao i one robe, sirovine i repromaterijali koji se nedovoljno proizvode na području BiH”, kazao je Lasić.

Na konferenciji su sudjelovali i predstavnici Internet portala “Pincom info” Mostar, koji su predstavili program za izradu završnih računa i periodičnih obračuna P/GKFBiH./FENA/

Vanjskotrgovinski deficit BiH 2,5 puta veći od izvoza

Značajan izvoz aluminija, mineralnih goriva i ulja, te drva

BiH je od 2000. do kraja 2004. ostvarila vanjskotrgovinski deficit od 27.229 milijardi KM.

BiH je izvezla 10.972 milijarde KM, a uvezla 38.201 milijardu KM. Od toga na FBiH otpada 7.721 milijarda izvoza, te 27.172 milijarde uvoza. FBiH je ostvarila deficit od 19.451 milijardu KM.

Predsjednik Gospodarske komore FBiH Jago Lasić je ukazao na činjenicu da je svake godine vanjskotrgovinski deficit oko 2,5 puta veći od izvoza.

“U 2004. se nije dogodila nikakva značajnija promjena tako da smo imali 2.994 milijarde izvoza, a 6.373 milijarde je iznosio deficit. Sudeći prema podacima za siječanj i veljaču, ni ove godine nas ne očekuju značajnije promjene. Zbog toga smo upozorili Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH na to da je krajnje vrijeme za preispiti-

vanje carinske tarife BiH i da se primjenom određenih mjera ekonomske politike uvozna roba supstituirala domaćom robom”, kazao je Lasić. Kao jedini način za rješavanje ovog problema naglasio je da se na određenu robu koja se proizvodi na području BiH uvedu kontingenti, a na subvencioniranu robu koja se uvozi u BiH zaštitne carine. BiH je ostvarila značajne rezultate jedino u izvozu aluminija, mineralnih goriva i ulja, te drva.

Lasić je kazao da su statistički podaci Zavoda za zapošljavanje FBiH, po kojima je oko 45 posto nezaposlenih, nerealni, te da se ta brojka kreće od 25 do 27 posto jer veliki broj radnika radi na crno.

Prema službenim podacima Zavoda za zapošljavanje FBiH, u siječnju je bilo oko 324.000 nezaposlenih osoba, odnosno 45 posto, dok je zaposlenih bilo oko 391.000.

Za projekte regionalnog razvoja u BiH

EU obezbijedila još tri miliona eura

Evropska unija je objavila nastavak bespovratne pomoći projektima regionalnog razvoja u sektoru malih i srednjih preduzeća i razvoju turizma u BiH. Delegacija Evropske komisije u BiH je, 17. februara, objavila Poziv na podnošenje projekata kojima bi se pružila podrška. Ukupna sredstva namijenjena u ovu svrhu iznose tri miliona eura

Prijedlozi projekata bi već trebalo da budu identifikovani u pet Strategija regionalnog razvoja za pet ekonomskih regija u BiH koje su razvile Agencije za regionalni razvoj uz pomoć projekta EU za regionalni razvoj (EU RED). Maksimalna svota koja može biti dodijeljena po projektu je 200.000 eura.

Prijedlozi koji se budu odnosili na mala i srednja preduzeća bi trebalo da budu usmjereni ka poboljšanju poslovne infrastrukture, stimulaciji izvoza, smanjenju nezaposlenosti, privlačenju direktnih stranih investicija i podršci registraciji

firmi, kao i povećanju primjene istraživanja, tehnologije i inovacija u privredi.

Prijedlozi projekata iz oblasti turizma bi trebalo da budu usmjereni ka povećanju kvaliteta usluga koje su dostupne turistima, poboljšanju kvaliteta i broja turističkih atrakcija u različitim regijama BiH, kao i poboljšanju turističkog tržišta i prodavanosti bh. turističkih proizvoda.

Potencijalni korisnici ove bespovratne pomoći su akreditovane Agencije za regionalni razvoj i druge neprofitne organizacije koje djeluju u interesu ekonomskog razvoja tih područja. Tu spadaju lokalne razvojne agencije, opštine, instituti za obrazovanje i istraživanje, privredne komore, poslovna udruženja, turistička udruženja i odbori ili druge nevladine organizacije koje djeluju kao direktni promotori ili koordinatori projekta.

Poziv na podnošenje projekata se ne odnosi na individue niti na privatna preduzeća.

Krajnji rok za podnošenje projekata je 17. maj 2005. godine.

European Commission Delegation to Bosnia and Herzegovina

U Sarajevu, Dubrovačka 6, telefon: +387 33 254 700, faks: +387 33 666 037 i e-mail: delegation-bih@cec.eu.int

U Mostaru, Nikole Šubića Zrinjskog 11, telefon: +387 36 311 033, faks: +387 36 311 025 i e-mail: delegation-bih-mo@cec.eu.int

Š. A.

Nova članica EU priprema program ekonomske podrške

Češka zainteresirana za ulaganja u BiH

Češka Republika planira, od 2006. do 2010. godine, u BiH realizirati ambiciozan program razvojne pomoći koncentrisan na poljoprivredu, industriju i trgovinu, te transport

Ekspertni tim iz Praga, na čijem je čelu Klara V. Kreigsheim Kadlecova, obavio je s tim u vezi niz razgovora u Sarajevu i Banjoj Luci i stekao osnovna saznanja o tome šta i kako bi njihova država mogla pomoći ubrzanoj privrednoj razvoju BiH, ali i proširenje ekonomske saradnje sa BiH.

Pri tom se pokazalo da i programi razvoja turizma, energetike, privatizacija, te saradnja na području tržišta rada mogu biti interesantni za buduće finansijere.

Kako se moglo čuti na sastanku održanom u P/GKFBiH, 7. marta, dobre poslovne veze kompanija iz BiH i Češke iz ranijeg perioda značajna su pretpostavka za uspjeh najavljenog ciklusa razvojne pomoći. Razvojnu pomoć inicirao je ekonomski

program Pakta stabilnosti, a Češka Republika je svojim članstvom u Evropskoj uniji dobila šansu da na ovaj način pomogne BiH.

EU je sugerisala da program bude realiziran na području sjeveroistočne regije BiH u kojoj je, što nije zanemarljivo, prisutan i češki vojni kontingent u sastavu evropskih mirovnih snaga.

“Iznenadjeni smo odzivom brojnih predstavnika vladinih i nevladinih organizacija na sastanku kojem smo bili domaćini. Pokazalo se da partnerima iz Češke Republike imamo šta ponuditi i pomoći im da realizuju svoje zamisli. Mi ćemo tu šansu iskoristiti”, izjavio je potpredsjednik Komore Avdo Rapa.

Dolazak predstavnika Centra za razvojnu pomoć Češke Republike u BiH upriličen je posredstvom Vijeća ministara BiH i Češke Ambasade u našoj zemlji. Značajno je da se od prvog trenutka izrade pomenutog dokumenta u taj posao uključilo i više državnih i federalnih ministarstava i razvojnih agencija: SERDA Sarajevo, REDAH Mostar i REZ Zenica. /Oslobođenje/

U susret turističkoj sezoni

Reguliranje viznog režima

Vijeće ministara BiH na 76. sjednici, održanoj 22. veljače 2005. godine, donijelo je Odluku o

oslobađanju od obveza pribavljanja viza za državljane Republike Slovačke, Češke Republike, R Poljske i R Mađarske, koji ulaze u BiH od 01. 04. do 31. 10. 2005. godine.

Oslobađanje se odnosi na prelazak državne granice BiH u periodu ljetne turističke sezone. Navedeni državljani na teritoriju BiH imaju pravo na bezvizni boravak u trajanju do tri mjeseca.

Potencijali

I metalna industrija proizvodi domaće

Potencijal metalne industrije u FBiH pretrpio je, kao što je poznato, izvjesnu izmjenu ranije proizvodne strukture. Cilj nam je da pokažemo u kojoj mjeri ovaj industrijski segment proizvodi domaće. Podaci za nekoliko privrednih subjekata govore o tome

METALNO d. d. - Zenica

Domaći proizvodni program ovog privrednog subjekta čine:

- proizvodnja i montaža čeličnih konstrukcija,
- rudarska podgrada,
- kotlovi,
- industrijske armature.

U 2004. godini ostvarilo je ukupan izvoz (proizvoda i usluga) u vrijednosti **4.707.709,00 KM**, na prostoru Hrvatske, Slovenije, Makedonije, Njemačke i Austrije.

MIK KUPRES d.o.o. za proizvodnju građevinskih okova

Proizvodi MIK-a su garniture okova za prozore i vrata, od plastike i drveta, u potpunosti proizvedene od domaćih repromaterijala. Garniture okova čine sistemi proizvoda od metala, sa **100 do 150 različitih metalnih pozicija** u svakoj garnituri. Jedini su proizvođači sistema okova za plastične i drvene prozore u BiH i širem okruženju. Izvoze u Srbiju, Hrvatsku, Njemačku i Italiju.

Ova kompanija smatra da, kada su u pitanju postojeći propisi, nije shvatljivo da okovi uvezeni iz Njemačke, Slovenije i drugih zemalja, te ugrađeni na profile uvezene iz Njemačke itd. dobiju EUR 1 kao roba porijeklom iz BiH, niti okovi uvezeni iz Njemačke i ugrađeni na domaće drvo dobiju EUR 1 i slično.

UNIONINVEST - IZGRADNJA OBJEKATA d.d. Sarajevo

Proizvodi i usluge ovog privrednog subjekta su:

- Proizvodnja i montaža odbojnih ograda i opreme za puteve,
- Aluminijska bravarija i fasade.

Za odbojne ograde (sve elemente) posjeduju atest Instituta za konstrukcije i materijale Građevinskog fakulteta u Sarajevu.

Iako je repromaterijal iz uvoza, proizvodnja je u vlastitim radionicama, uz toplo pocinčavanje obavljeno u domaćoj kompaniji Energoinvest -TDS Sarajevo. Aluminijske profile im isporučuju domaće kompanije: Feal- Široki Brijeg i ALPRO Vlasenica.

U posljednje tri godine svoje proizvode su plasirali na tržište Slovenije, Srbije i Crne Gore u iznosu od 275.000,00 eura, a u 2005. godini, samo

na bazi do sad ugovorenog posla, očekuje se realizacija od 175.000,00 eura.

Trenutna ograničenja ove kompanije vezana su za nepostojanje bh. standarda za ovu grupu proizvoda.

POBJEDA - Tešanj

Osnovni proizvodni program čine:

- pumpe za ulje i vodu,
- setovi rezervnih dijelova pumpi za vodu za SUS motore - teretni (privredni) program i

Dopunski program:

- pumpe za ulje i vodu putničkog programa,
- elementi kočionog sistema,
- dijelovi traktora i drugih transportnih uređaja i slično, te
- usluge mašinske i termičke obrade.

U 2004. godini ostvaren izvoz u vrijednosti 11.138.798,44 KM, a izvezilo se u Hrvatsku, SCG, Sloveniju, Makedoniju i druge zemlje Evrope (Austrija, Njemačka, Poljska, Španija i dr) i drugih kontinenata (Azije, Australije, Afrike).

U proizvodima učesće repromaterijala je od 40 do 60 odsto, od čega uvozne komponente ne prelaze 40 odsto, zbog čega se smatra da ovi proizvodi s pravom trebaju biti na listi domaćih proizvoda.

Poteškoće u poslovanju predstavlja novo tumačenje carinskih propisa koje zahtijeva plaćanje carine za dijelove koji se isporučuju sa obrascem EUR 1, bez obzira što se radi o izvozu, odnosno što ne ostaju na tržištu BiH.

EUROBUS - SOKO d.o.o. Mostar

Proizvodi:

- Autobuse (turističke, linijske, međugradske i gradske),
- Minibuse i
- Vršiti servisiranje autobusa, popravke, remonte, tehnički pregled i ostalo.

Po tehnološkom procesu izrade autobusa, spada u tzv. kosturaše, koji, kao i ostali proizvođači ove vrste u Evropi (SETRA, NEOPLAN i drugi), kupuju podvozja (šasije) od proizvođača VOLVO, MAN, MERCEDES i slično, te na njima izrađuju autobuse, čime proizvod dobija nacionalni predznak.

EUROBUS nabavlja podvozje proizvođača i na njega nadograđuje kostur autobusa, te kompletan interijer i eksterijer, koristeći prvenstveno materijal i opremu sa domaćeg tržišta, kao što to čine i pomenuti proizvođači.

Svoje proizvode plasira na domaće tržište, R Hrvatske i ostalih zemalja iz okruženja.

Kompanija s razlogom smatra da se i ovi autobusi trebaju smatrati domaćim kao što se NEOPLAN-ov i SETR-ini autobusi smatraju njemačkim proizvodima.

ELEKTROBOSNA-N Jajce

Ova kompanija proizvodi feroleguru ferosilicij 75 odsto elektrotermičkim postupkom, pri čemu je učešće uvezenih komponenti u njegovom sastavu manje od 30 odsto, zbog čega je to u potpunosti domaći proizvod.

Ferosilicij se izvozi:

- u zemlje okruženja (Hrvatska, Slovenija i SCG) 671,00 tona u vrijednosti 826.269,39 KM
- ostale evropske zemlje (Italija, Njemačka, Austrija, Češka) 15.945,85 tona u vrijednosti 21.325.593,81 KM.

Na bh. tržište se plasira 1033,22 tone u vrijednosti 1.272.307,10 KM.

Poteškoće ovoj kompaniji, između ostalog, pričinjava izdavanje certifikata EUR 1, zbog geografske udaljenosti carinskih ispostava, što predstavlja prepreku u slobodnom kretanju preferencijalne robe i dodatne troškove, jer se za svaku otpremnu jedinicu mora putovati (a ima ih mjesečno 60) u Travnik, Bihać, Banjaluku ili Tomoslavgrad.

BH STEEL Željezara Zenica

Puštanjem u rad nove elektropeći 100t, uz postojeće valjaoničke kapacitete, u BH Steel Željezara Zenica, stvoreni su uslovi za potpunu domaću proizvodnju u oblasti crne metalurgije, slijedećeg asortimana:

- rebrasti betonski čelik,
- toplovaljana žica,
- plosnati šipkasti profili,
- armaturne mreže i rešetkasti nosači,
- klasična građevinska armatura,
- kovani proizvodi.

U 2005. godini planira izvesti:

u Hrvatsku 190.000 tona u vrijednosti 81.000.000 eura; u SCG 189.000 tona u vrijednosti 77.000.000 eura i Sloveniju 120.000 tona u vrijednosti 49.000.000 eura, raznih vrsta proizvoda.

Pored navedenog, planira se izvesti: 11.200 tona kovanih proizvoda, u vrijednosti 9.250.000 eura, uglavnom, na tržište EU; 85.000 tona toplovaljane žice, u vrijednosti 35.000.000 eura na tržište sjeverne Afrike i EU, te 4.000 tona šipkastih profila vrijednosti 200.000 eura, na tržište EU.

Za očekivati je da će BH Steel Željezara Zenica, sa najavljenom proizvodnjom u ovoj godini od 400 do 800 hiljada tona čelika, kvalitetno riješiti ne samo vlastite potrebe za repromaterijalom nego dati šansu i ostaloj metaloprerađivačkoj industriji da se profilira shodno tržišnim zahtjevima.

Podaci o drugim kompanijama metalnog segmenta industrije u FBiH uslijediće naknadno.

Navedene kompanije u potpunosti podržavaju aktivnosti Komore i žele aktivno učestvovati, kao sudionici, u realizaciji Nacionalnog Programa "Proizvodimo - kupujemo domaće".

Stoga, u interesu i obavezi svih, uključujući naročito relevantne institucije sistema, treba biti da se pomogne navedenim privrednim subjektima u rješavanju njihovih problema i stvaranju što povoljnijeg poslovnog ambijenta, tim prije što su pomenute kompanije, pored toga što proizvode domaće, i značajni izvoznici.

Mr Nafija ŠEHIĆ - MUŠIĆ

Šumarstvo i drvna industrija

Početak stvaranja klastera

USAID CCA, u suradnji sa privrednim komorama BiH, razvojnim regionalnim agencijama i udruženjima poslodavaca, aktivno radi na Projektu podizanja konkurentnosti razvojem klastera sa osvrtom na sektor šumarstva i drvne industrije.

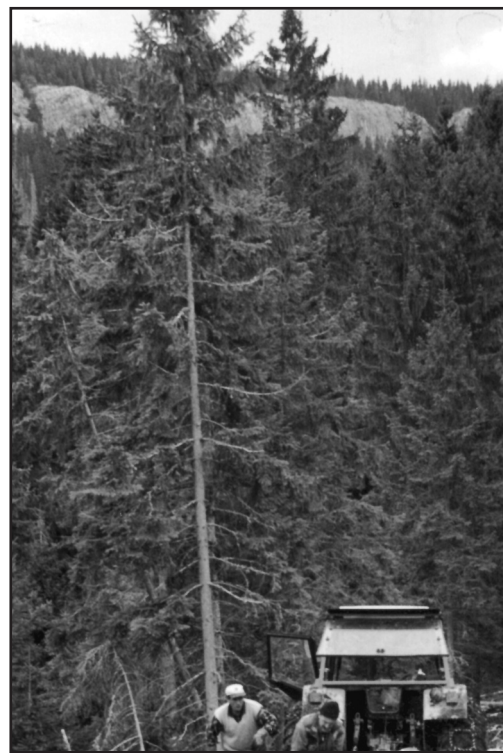
U razgovoru sa predstavnicima šumarstva i prerade drveta na sastancima (Banja Luka, Bihać i Zenica) određen je Plan akcija koje se trebaju poduzeti radi poboljšanja poslovanja kompanija.

Definisani su prioritetni problemi: neodgovarajući pristup kapitalu, obrtna sredstva i investicije, snabdijevanje sirovinom, unapređenje proizvodnih tehnologija i kvaliteta: razvoj QMS-a, akreditovane institucije za certifikaciju proizvoda, istraživanje i pristup stranim tržištima, nelojalna konkurencija (siva ekonomija i crno tržište), nedostatak stručne radne snage u sektoru prerade drveta, skupe i složene procedure za dobijanje dozvola.

Na osnovu iznesenih i grupisanih problema formirat će se akcioni timovi za rješavanje izazova definisanih na radnim sastancima.

Cilj ovakvog pristupa radu jeste da se kompanije zajednički uključe u rješavanje problema.

Š. A.

Zakonska regulativa

Sistemski urediti prijevoz

Zajednička sjednica Odbora Udruženja transporta i veza i Odbora Grupacije javnog prijevoza putnika P/GKFBiH, na kojoj je razmatran tekst radnog materijala Zakona o cestovnom prijevozu u BiH, održana je krajem marta

Ideja je potekla od članova pomenutog udruženja, uz podršku Vanjskotrgovinske/Spoljnotrgovinske komore BiH i Udruženja koje egzistira pri Privrednoj komori Republike Srpske.

Pokrenuta je i aktivnost kroz Buldožer komisiju za donošenje takvog zakona koji bi uskoro trebao biti upućen Vijeću ministara na razmatranje.

- Naša želja je da napravimo zakon koji će biti primjenjiv na prostoru cijele zemlje i jednako tretirati sve koji se bave ovom djelatnosti - riječi su Safudina Čengića, predsjednika Udruženja.

Prema njegovim riječima, pomenutim zakonom ova oblast bi se trebala urediti slično zemljama iz okruženja, što znači, onemogućiti nelegalan prijevoz putnika, definirati da svi prijevoznici koji ispunjavaju zakonom predviđene uvjete ovu djelatnost mogu obavljati pod jednakim uslovima, te da konačno budu regulirane sankcije protiv onih koji ne izmiruju obaveze prema državi ili ne vode računa o bezbjednosti putnika.

Dalje, zakonom bi trebalo propisati uslove pod kojima se može obavljati međunarodni prijevoz, kao i eliminirati granice, od općinskih do državnih. Jedan od usvojenih prijedloga ove

sjednice bio je zatražiti od Branka Dokića, ministra prometa i komunikacija BiH, da, u saradnji sa entitetskim ministrima, formira komisiju koja će u ime državnih organa učestvovati u izradi teksta zakona.

- Već duže vrijeme ukazujemo i na to da nelegalan prijevoz otežava rad prijevoznicima kojima je to osnovna djelatnost, stoga smo od nadležnog ministarstva tražili provođenje aktivnosti inspekcijских organa na suzbijanju nelegalnog prijevoza - ističe predsjednik Čengić.

Kao rezultat toga od 15. decembra prošle do 15. januara ove godine provedena je akcija kontrole na graničnim prijelazima na području cijele BiH, te su utvrđene određene nepravilnosti u radu kako onih koji imaju dozvole za rad tako i onih koji ne raspolazu potrebnim dozvolama.

Inspekcija je počela raditi na suzbijanju nelegalnog prijevoza, ali je za kontinuiranu akciju nužno obezbijediti finansijska sredstva čime bi se povećali njeni efekti.

Tokom ove jednomjesečne kontrole iz prometa su isključena 43 prijevoznika koja su radila suprotno zakonskim odredbama.

Najčešće korištene nezakonite radnje su: obavljanje redovnih linija bez odobrenja nadležnog ministarstva, prijevoz kombi vozilima iako je to zakonom zabranjeno, te neposjedovanje licence za obavljanje prijevoza.

Očekuje se da će inspekcijски organi, u saradnji sa Državnom graničnom službom, te poreskim organima, u narednom periodu značajnije suzbiti nelegalni prijevoz..

S. V.

Treća faza krajem aprila

Projekat povezivanja mladih dizajnera sa firmama

Projekat povezivanja studenata Akademije likovnih umjetnosti Odsjek produkt dizajn sa firmama nastavlja sa radom i već je u drugoj fazi svog predstavljanja.

P/GKFBiH je, uz finansijsku pomoć USAID-a CCA i Centra Skenderija, organizirala predstavljanje radova studenata Akademije na Međunarodnom sajmu namještaja INTERIO 2005, u Sarajevu, koji je održan od 03. do 07. marta.

Predstavilo se 60 firmi iz BiH i drugih zemalja i opći je utisak da je mnogo uspješnije medijski predstavljen i organiziran nego prošlih godina.

Najposjećeniji je bio upravo štand studenata Akademije likovnih umjetnosti, gdje su posjetioci sa zanimanjem mogli vidjeti paletu stolica koju su uradili studenti.

Treća faza ovog projekta bit će posjeta studenata firmama gdje će oni pokušati da realiziraju svoje ideje i da se upoznaju sa tehnologijom proizvodnje, odnosno mogućnošću izrade proizvoda za koje su oni dali ideju.

Rad u firmama počeo je krajem aprila ili početkom maja prema planu koji će uraditi radni tim.

Cilj ovog projekta jeste poboljšanje dizajna proizvoda domaćih proizvođača i time povećanja konkurentnosti. To je jedan od zadataka stvaranja klastera u drvnoj industriji što podržava Komora FBiH

Š. A.

Na osnovu člana 13. Zakona o privrednim/gospodarskim komorama u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj 35/98), i člana 39. Statuta Privredne/Gospodarske komore Federacije BiH, na Osnivačkoj skupštini Udruženja za razvoj okolinskog upravljanja, održanoj 09. februara 2005. godine, donosi:

P R A V I L A

o organizaciji i radu Udruženja za razvoj okolinskog upravljanja Privredne/Gospodarske komore FBiH

I Opšte odredbe

Član 1.

Udruženje za razvoj okolinskog upravljanja (u daljem tekstu: Udruženje) je oblik organizovanja u Privrednoj/Gospodarskoj komori FBiH (u daljem tekstu: Komora) osnovano Odlukom o osnivanju od 08. 10. 2004. godine.

Član 2.

Članovi Udruženja su privredni subjekti, bez obzira na oblik vlasništva.

Punopravno članstvo stiče se pismenom izjavom o prihvatanju članstva i prihvatanjem normativnih akata Udruženja.

Pristupanje Udruženju je dobrovoljno.

Članovi udruženja, takođe, mogu postati i sve nevladine organizacije, naučne institucije, kao i zainteresirani pojedinci.

Punopravno članstvo stiče se pismenom izjavom o prihvatanju članstva i prihvatanjem normativnih akata Udruženja i **Privredne/Gospodarske komore FBiH**.

Član 3.

Naziv Udruženja je: "Udruženje za razvoj okolinskog upravljanja".

Naziv Udruženja na engleskom jeziku glasi: "Association for Environmental Management Development".

Skraćeni naziv Udruženja je: UROU/AEMD

Sjedište Udruženja je u Sarajevu, ulica Branislava Đurđeva broj 10.

Član 4.

Udruženje može pokretati inicijative i predlagati opseg mjera i instrumenata okolinske politike koje se odnose na djelatnosti cjelokupne privrede.

Privredni subjekti iz člana 2., udruženi u Komoru, kao i ostale organizacije i pojedinci definisani članom 2., organizuju se u Udruženje da bi preko svojih organizacionih oblika uspješno djelovali na unapređivanju svoga rada i poslovanja, na usklađivanju svojih posebnih interesa sa zajedničkim interesima svih subjekata u Udruženju i sa opštim interesima privrede na jedinstvenom tržištu i privrednom prostoru.

Član 5.

Prava, obaveze i odgovornosti Udruženja utvrđeni su Zakonom o privrednim komorama u FBiH, Statutom Komore i ovim Pravilima.

U svom radu Udruženje se služi pečatom i **memorandumom** Komore, **uz dopisivanje naziva Udruženja**.

Član 6.

Rad Udruženja je javan.

Izuzetno, javnost se može isključiti ili ograničiti kada se razmatraju dokumenta i podaci povjerljive prirode, odnosno kada to nalažu opšti interesi.

Predsjednik i stručni radnik zadužen za rad Udruženja mogu davati podatke i informacije o radu Udruženja i odgovorni su za njihovu istinitost.

Član 7.

O svim poslovima i pitanjima iz svog djelokruga rada Udruženje samostalno donosi stavove i zaključke pridržavajući se smjernica i stavova tijela i organa Komore.

Član 8.

Udruženje može neposredno upućivati prijedloge nadležnim organima izvršne vlasti i uprave, privrednim komorama i drugim institucijama radi rješavanja određenih pitanja i preduzimanja odgovarajućih mjera od interesa za odgovarajući organizacioni oblik ili pojedine članove, organizovane u Udruženju, kada nisu u suprotnosti sa interesima članova drugih grana i organizacionih oblika Komore.

Član 9.

Pitanja, problemi i zadaci iz djelokruga rada Udruženja, zavisno od njihove prirode, razmatraju se i rješavaju u okviru Odbora Udruženja, njegovih radnih tijela, sekcija i drugih oblika organizovanja.

II Ciljevi

Član 10.

Osnovni ciljevi Udruženja su:

■ **Okupljanje preduzeća oko „eko” problematike, kako bi se kroz zajednički rad omogućilo da se aktivnost odvija sa nižim troškovima uz veću efikasnost,**

- **Razvoj i implementacija zajedničkih projekata,**
- **Pružanje savjetodavnih usluga**
- **Razvoj mreže konsalting usluga - centara izvrsnosti.**

III Zadaci Udruženja

Član 11.

Zadaci Udruženja usmjeravaju se naročito na:

- ostvarivanje saradnje sa članovima na prikupljanju informacija vezanih za problematiku okolinskog upravljanja i poslovanja, u cilju stvaranja boljih ambijentalnih uslova privređivanja;
- predlaganje mjera za olakšice u poslovanju članova Udruženja;
- usklađivanje međusobnih interesa članova i definiranje zajedničkih interesa i stavova prema državnim i federalnim organima, institucijama i drugim partnerima u oblasti okolinskog upravljanja;
- uspostava partnerstva sa nadležnim državnim i federalnim organima na pripremi i donošenju zakona i drugih propisa i mjera ekonomske politike koji se tiču poslovanja članova Udruženja, a imaju veze sa okolinskim upravljanjem;
- pripremanje i plasiranje poslovnih i drugih informacija iz oblasti okolinskog upravljanja članovima Udruženja;
- pružanje usluga u posebnim uslovima, priprema, koordiniranje i realizacija programa prilagođavanja;
- pružanje poslovnih i drugih informacija u pripremi investicionih programa i planova u sferi okolinskog upravljanja;
- suradnju i pružanje stručne pomoći u pripremi programa zaštite okoline, programa prilagođavanja okolinskim propisima i standardima i sl;
- suradnju sa odgovarajućim službama i stručnjacima u Komori u proučavanju povezanosti i uticaja mjera okolinske politike na mehanizme privrednog sistema, ekonomsku i poreznu politiku, predlaganje ili učestvovanje u formiranju prijedloga mjera podsticanja efikasnijeg privređivanja i otklanjanja ekonomskih ograničenja za oblast ili granu privrede za koju su obrazovani, u pripremi projekata razvoja i proizvodnje, prestrukturiranje kapaciteta i kapitala, promociji programa i sl., a sve u skladu sa priznatom praksom okolinskog upravljanja;
- praćenje, podsticanje i poboljšanje uslova rada i promocija rezultata članova u oblasti **okolinskog upravljanja**;
- insistiranju na primjeni kodeksa poslovnog tržišnog ponašanja, morala primjernog tržišnom gospodarstvu i **izgradnje okolinski odgovornog tržišta**;
- ostvarivanje zadataka Komore u okviru javnih ovlasti Komore od interesa za Udruženje;
- **edukacija iz oblasti okolinskog upravljanja**;
- obavljanje i drugih poslova koji su u njihovoj nadležnosti na temelju ovih pravila, Statuta

Komore i Zakona ili poslova koje im povjere organi Komore;

- pokretanju inicijative i predlaganju mjera i instrumenta okolinske politike.

Član 12.

Udruženje ostvaruje svoje zadatke u saradnji sa svim organima i organizacijama koje djeluju u Komori i sa drugim srodnim organima i organizacijama u BiH.

Udruženje uspostavlja saradnju sa relevantnim udruženjima i institucijama u inozemstvu.

IV Finansiranje

Član 13.

Finansijska sredstva potrebna za rad Udruženja i njegovih organa, ili za redovne aktivnosti od interesa za članove Udruženja, obezbjeđuju članovi dijelom iz redovne članarine koju plaćaju Komori/Udruženju.

Članovi Udruženja izdvajaju posebna sredstva, članarinu na ime rada u Udruženju po posebnoj odluci o finansiranju.

Za potrebe **posebnih programa i projekata**, koje prevazilaze redovne aktivnosti Udruženja, finansijska sredstva će obezbijediti članovi Udruženja, neovisno o redovnom doprinosu - članarini Udruženju, o čemu odluku donosi Odbor Udruženja.

Način prikupljanja sredstava za namjene **iz stava 3. ovog člana**, njihovo deponovanje i raspodjela, regulisaće se ugovorom između Komore i Udruženja, pri čemu se posebno utvrđuje način finansiranja, za svaki konkretan slučaj.

Udruženje ne može, bez pismene saglasnosti Komore, stvarati materijalne obaveze za Komoru.

Finansijska sredstva Udruženja vode se na posebnoj kartici Komore.

Član 14.

Finansijska sredstva za rad i aktivnosti Udruženja mogu se obezbijediti i iz drugih oblika finansijske podrške.

V Prava, obaveze i odgovornosti članova

Član 15.

Članovi Udruženja su ravnopravni u pravima, obavezama i odgovornostima u Udruženju. Prava, obaveze i odgovornosti članova Udruženja su naročito da:

- upravljaju poslovima i unapređuju rad Udruženja;
- pokreću inicijative, razmjenjuju mišljenja, informacije i iskustva, te utvrđuju prijedloge za rješavanje tekućih problema u djelatnosti;
- koriste stručnu pomoć i druge usluge stručnih službi Komore;
- preko Udruženja i samostalno ostvaruju saradnju sa državnim i drugim organima i organizacijama radi ostvarivanja svojih interesa i potreba;

- pridržavaju se normi poslovnog morala utvrđenih, između ostalog, aktima Udruženja i Komore.

- izvršavanju odluke i zaključke organa i tijela Komore i Udruženja saglasno Statutu Komore i ovim Pravilima;

- suzdržavaju se od postupaka i ponašanja koja predstavljaju nelojalnu konkurenciju;

- redovno uplaćuju doprinose - članarinu Udruženju.

Članovi su, za svoj rad, odgovorni organima Udruženja u skladu sa zakonskim propisima, Statutom Komore i Pravilima o organizaciji i radu Udruženja (u daljem tekstu: Pravila).

VI Unutrašnja organizacija Udruženja

Član 16.

Članovi Udruženja upravljaju radom i poslovima Udruženja preko **Skupštine, Odbora** Udruženja i drugih oblika organiziranja (sekcije - centri i slično).

Mandat organa Udruženja traje koliko i mandat organa Komore.

Skupština

Član 17.

Skupštinu Udruženja sačinjavaju članovi Udruženja koji pristupe Osnivačkoj skupštini Udruženja ili za nju predlože svoje predstavnike koji mogu biti zajednički za više članova.

Osnovni kriteriji za kandidiranje predstavnika u Skupštinu Udruženja su: stručnost, regionalna i nacionalna zastupljenost.

Skupština se smatra legitimnom ako joj pristupi najmanje 30 predstavnika članova Udruženja.

Način rada i druga pitanja o radu Skupštine regulišu se Poslovníkom o radu.

Član 18.

Skupština se održava po potrebi, a najmanje jednom godišnje i ima slijedeći djelokrug poslova:

- Donosi Pravila o organizovanju i radu Udruženja,
- Razmatra i usvaja Program rada udruženja,
- Bira predsjednika i zamjenika predsjednika Udruženja,
- Bira članove Odbora Udruženja,
- Bira predsjednika i zamjenika predsjednika Skupštine Udruženja,
- Razmatra i usvaja izvještaj o radu Skupštine i njenih organa,
- Raspravlja o temama koje su od interesa za sve članove Udruženja.

Član 19.

Izbor predsjednika i zamjenika predsjednika Udruženja i **Skupštine** vrši se javnim glasanjem.

Pri izboru se primjenjuju odredbe Poslovníka o radu Skupštine Udruženja.

Predsjednik Udruženja zastupa i predstavlja Udruženje.

Član 20.

Skupština može punovažno raditi i donositi odluke, zaključke i dr. većinom glasova prisutnih članova.

Skupštinom predsjedava i rukovodi njenim radom predsjednik Skupštine.

U odsutnosti predsjednika Skupštinom predsjedava zamjenik predsjednika.

Predsjednika i zamjenika bira Skupština iz reda istaknutih privrednika, predstavnika članova Udruženja.

Odbor Udruženja

Član 21.

Članovi Udruženja upravljaju radom i poslovima Udruženja preko Odbora udruženja i drugih oblika organizovanja u Udruženju.

Član 22.

Odbor Udruženja broji 17 članova.

Odbor Udruženja ima predsjednika i zamjenika predsjednika koji su ujedno i predsjednik, odnosno zamjenik predsjednika Udruženja.

Odbor može imati i počasnog člana, bez prava glasa. Odluku o izboru počasnog člana donosi Skupština Udruženja.

Sjednicama Odbora prisustvuju predsjednik i zamjenik predsjednika Skupštine, kao i predsjednici sekcija i drugih oblika organizovanja.

Član 23.

Prilikom izbora predsjednika i zamjenika predsjednika Udruženja, odnosno Odbora treba nastojati, koliko je to moguće, ispoštovati nacionalnu i teritorijalnu zastupljenost, kriterij stručnosti, te druge važne kriterije.

Izbor predsjednika i zamjenika predsjednika iz stava 1. ovog člana vrši se javnim glasanjem.

Način rada Odbora Udruženja i druga pitanja bitna za rad utvrđiće se Poslovníkom o radu Odbora.

Član 24.

Odbor Udruženja:

- predlaže izmjene i dopune Pravila;
- formira, na prijedlog zainteresovanih članova, sekcije i **druge oblike organizovanja**;
- pokreće inicijativu i donosi odluke o zaključivanju posebnih ugovora od interesa za Udruženje;
- donosi Plan rada i usvaja Izvještaj o radu Udruženja;
- odlučuje o organizovanju obrazovanja **članova Udruženja i drugih zainteresovanih struktura**;
- imenuje i razrješava članove komisija, ekspertnih grupa i sl.;
- priprema prijedloge prema organima Komore iz svog djelokruga rada;
- donosi uzanse i kodekse ponašanja;
- donosi odluke o prijedlozima i inicijativama sekcija i **drugih oblika organizovanja**;
- po potrebi donosi odluke o organizovanju stalnih i povremenih tijela;

■ rješava o drugim pitanjima iz djelokruga rada Udruženja koja su po svojoj prirodi takva, da o njima ne može rješavati drugi oblik organizovanja Udruženja.

Član 25.

Mandat članova Odbora prestaje prije isteka vremena na koje je izabran:

- prestankom rada Udruženja;
- podnošenjem ostavke.

Član 26.

U slučaju prestanka mandata na način utvrđen u članu 26., Odbor može, u skladu sa kriterijima o izboru članova Odbora, kooptirati nove članove Odbora.

Stručno administrativni poslovi

Član 27.

Stručne, administrativno-tehničke i druge poslove za Udruženje, organe i tijela Udruženja, obavlja stručna služba Komore.

Član 28.

Udruženje ima stručnog radnika, kojeg na prijedlog Odbora određuje predsjednik Komore u koordinaciji sa potpredsjednikom, a u skladu sa sistematizacijom Komore.

Za svoj rad odgovoran je Odboru Udruženja i predsjedniku Komore.

Izvršne akte Udruženja potpisuje predsjednik Udruženja.

Sekcije i drugi oblici organizovanja

Član 29.

Za pojedine specifične oblasti unutar Udruženja mogu se obrazovati sekcije-centri, komisije ekspertne grupe i slično.

Sekciju može obrazovati više zainteresiranih članova, kada to priroda poslova zahtijeva.

Odluku o obrazovanju sekcije donosi Odbor na prijedlog zainteresiranih članova.

Sekcija može razmatrati aktuelno stanje u svojoj oblasti, usklađivati interese i donositi prijedloge i zaključke.

Usklađeni prijedlozi, stavovi ili zaključci sekcije, upućuju se na razmatranje i verifikaciju Odboru Udruženja, koji će o dostavljenim prijedlozima, stavovima i zaključcima donijeti konačne zaključke, način, mjere i nosioce njihove realizacije.

Rad i organizacija sekcija mogu se bliže urediti odgovarajućim aktom.

Član 30.

Kao mogući oblici interesnog organiziranja članova utvrđuje se organizovanje sljedećih sekcija:

- Strategija razvoja politike okolinskog upravljanja,
- Energetske efikasnosti,
- Sistema upravljanja EMS,
- Upravljanje otpadom i reciklaže,

- Saradnja sa međunarodnim projektima i promocija aktivnosti.

U skladu sa ukazanom potrebom i iskazanim zahtjevima zainteresiranih članova, mogu se obrazovati i druge sekcije.

Član 31.

Sekcije mogu imati Odbor i predsjednika koje biraju na kvalificiranom skupu zainteresiranih članova.

Odbor iz prethodnog stava ima najviše 5 članova, što se utvrđuje odlukom o organizovanju.

Predsjednik sekcije je ujedno i predsjednik Odbora.

Komisije

Član 32.

Za obavljanje određenih poslova stalnog ili povremenog karaktera iz djelokruga rada Udruženja mogu se formirati komisije. Odlukom o formiranju komisija određuje se njihov zadatak, način rada, rokovi i drugi uslovi od značaja za njihov rad, kao i sastav i predsjednik Komisije.

Ekspertne grupe

Član 33.

Za obavljanje visokostručnih poslova, Udruženje formira ekspertne grupe, koje sačinjavaju eksperti iz pojedinih oblasti struke i nauke.

Odlukom o formiranju ekspertne grupe određuju se zadaci i rokovi za njihovo obavljanje.

Članovima ekspertnih grupa pripada naknada troškova i nagrada prema odluci Odbora udruženja.

Naknada se isplaćuje na teret sredstava prikupljenih za konkretan projekat.

VII Akta Udruženja

Član 34.

U vršenju poslova iz svog djelokruga Udruženje donosi pravila i poslovnik, rješenja, odluke, zaključke, zauzima stavove i predlaže mjere, te utvrđuje prijedloge akata o kojima odlučuju organi Komore.

VIII Završne i prijelazne odredbe

Član 35.

Izmjene i dopune ovih pravila se vrše na način i po postupku predviđenom za njihovo donošenje.

Pristupanje novih članova Udruženja vrši se na način i po postupku utvrđenom ovim pravilima.

Član 36.

Ova pravila stupaju na snagu danom objavljivanja u Glasniku Privredne/Gospodarske komore FBiH, a primjenjuju se po dobijanju saglasnosti Upravnog odbora Komore.

Broj: PKF-23-2/05

Sarajevo,
18. 03. 2005. godine

Predsjednik Skupštine
Kadira Močević, s.r.

Grupacija proizvođača i prerađivača mesa P/GKFBiH

Manjak sirovinskog potencijala

**Sastanak Grupacije održan je sredinom marta *
Razmatrani su poticaji za poljoprivredu za tekuću godinu,
uz osvrt na stočarsku proizvodnju**

Problemi sa kojima se poljoprivredni proizvođači suočavaju, uz ostalo, jesu nelojalna konkurencija, posebno iz susjednih zemalja, niski poticaji i uvoz bez carina što umnogome ugrožava domaću proizvodnju.

Osim toga, ne postoji strategija razvoja ove privredne grane na državnom nivou (u nadležnosti je entiteta), što dodatno komplicira razvojne mogućnosti.

Za poljoprivredne poticaje u ovoj godini u FBiH izdvojeno je oko 16 miliona KM, što je, prema mišljenju proizvođača, premalo.

Predstavnici nadležnog ministarstva ističu da je stvarna suma za poticaje veća, te, da osim federalnih, postoje i kantonalni uz kvalitetne kreditne linije.

Prema tome, federalnim i kantonalnim poticajima raspolaže se sa oko 30 miliona KM. Iako je Zakonom definirano da poticaji ne smiju biti manji od tri odsto budžeta, Parlament je za poljoprivredu predvidio svega 1,2 odsto. Sa ovakvim poticajima, smatraju poljoprivrednici, uz katastrofalnu politiku uvoza nema mogućnosti da se adekvatno iskoriste postojeći kapaciteti. Trenutno, jednu trećinu potreba pokriva domaća proizvodnja, druga je iz uvoza, dok treća potiče sa crnog tržišta.

- Mi nemamo pet odsto sirovinskog potencijala da bismo mogli zadovoljiti potrebe domaćeg tržišta i zato iz susjednih zemalja uvozimo meso i mesne prerađevine sumnjivog kvaliteta, stoga već godinu tražimo da se odobri uvoz sirovine koja će omogućiti uzgoj stoke i proizvodnju domaćeg mesa - riječi su Čamila Mujanovića, predsjednika Grupacije.

U protekla dva mjeseca ove godine domaće mesoprerađivačke kompanije iz FBiH su bez plaćanja dažbina uvezle mesa u vrijednosti oko četiri miliona KM, dok u RS i Brčko Distrikt BiH nije bilo uvoza u istom periodu. Izvezeno je svega 30.000 KM iz FBiH.

Prema riječima Jage Lasića, predsjednika P/GKFBiH, suspenzija dijela ugovora o slobodnoj trgovini sa Srbijom i Crnom Gorom i Hrvatskom je ishitrena, jer finansijska sredstva koja će se ostvariti povećanjem carinske stope nisu usmjerena za poticaj domaćoj proizvodnji i predstavljaju klasičan prihod u proračun države.

To znači da će doći do bolje zaštite proizvođača na bh. tržištu, ali se neće popraviti status primarnih poljoprivrednih proizvođača.

Tokom izlaganja predsjednik Lasić je prezentirao i podatke o proizvodnji i potrebama FBiH za

goveđim, ovčijim i svinjskim mesom. Prilikom izrade ovih statističkih podataka, pretpostavka je da FBiH ima oko 2,4 miliona stanovnika.

Potrošnja goveđeg mesa po stanovniku je 12,5 kg godišnje (ukupne potrebe iznose 30.000 tona), dok je ukupna proizvodnja 13.997 tona, dakle, FBiH nedostaje oko 16.000 tona.

Kada je riječ o ovčijem mesu, potrošnja po stanovniku iznosi 3,8 kg godišnje (ukupne potrebe 9.120 tona), a proizvodnja je 1.284 tone, što znači da FBiH nedostaje 7.126 tona.

Potrošnja po stanovniku za svinjskim mesom iznosi oko 7,6 kg (ukupne potrebe 18.240 tona), proizvodnja 4.333 tone, a nedostaje 13.906 tona.

Istovremeno, potrebe po stanovniku za mesnim prerađevinama iznose oko tri kg, ukupne potrebe su 7.200 tona, proizvodnja je 7.600 tona, što znači da se u FBiH ostvaruje višak od oko 400 tona mesnih prerađevina.

Podsjetio je kako navedeni podaci mogu poslužiti za izradu ekonomske politike u poljoprivredi, određivanja poticaja i sl.

Kako je istakao Ranko Bakić, predsjednik Udruženja poljoprivrednika u BiH, kapacitetima domaće prerade potrebe tržišta mogu se podmiriti u cijelosti, te izlaz iz postojećeg stanja treba tražiti u mjerama za unapređenje domaće primarne proizvodnje.

Selma VARUPA

Grupacija proizvođača sjemenskog krompira

Proizvedeno 3.525 tona

Na sastanku Grupacije proizvođača sjemenskog krompira raspravljano je o plasmanu sjemenskog krompira roda 2004. godine. U prošloj godini na prostoru FBiH, prema podacima Poljoprivrednog instituta, na zasijanih 231 hektar proizvedeno je 3.525 tona sjemenskog krompira.

- u tonama -

Konzumne sorte	Original	Prva sortana reprodukcija	Ukupno
Desire	1.013	300	1.313
Kennebec	283,28	-	283,28
Kondor	53	27,3	80,3
Jaerla	76	-	76
Agria	160	36	196
Tango	107,6	17	124,6
Bedalin	-	38	38
Anais	9	-	9
Adora	10,2	-	10,2
Maris Bard	6,8	-	6,8
Alvara	-	60	60
Palma	-	60	60
Virgo	-	20,16	20,16
Ukupno:	1.718,88	558,46	2.277,34
Industrijske sorte			
Lady Claire	83,1	588	671,1
Lady Roseta	-	444,83	444,83
Saturna	-	132	132
Ukupno:	83,1	1.164,83	1.247,93

Zaključeno je da se uputi pismo Federalnom ministarstvu raseljenih osoba i izbjeglica da, u okviru Programa održivosti povratka u 2005. godini, planira i nabavku sjemenskog krompira iz domaće proizvodnje, jer su proizvedene značajne količine kvalitetnog sortnog sjemena (Originala i Prve sortne reprodukcije).

Za proizvodnju sjemenskog krompira roda 2005. godine predviđeni su novčani poticaji za 1.668 tona (Originala) u iznosu od 417.000 KM i 125.000 KM za proizvodnju 2.500 tona industrijskog krompira.

Zaključeno je da se uputi zahtjev Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva da se iznađe mogućnost poticaja i za Prvu sortnu reprodukciju. Ukoliko se ne iskoriste sredstva predviđena za poticaje Originala, da se preusmjere na premiranje Prve sortne reprodukcije.

M. MEŠANOVIĆ

Za poljoprivredu u 2005. godini 15,74 miliona KM

Odlukom Vlade FBiH je usvojen Program utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava "Transfera za poljoprivredu" utvrđenih budžetom FBiH za 2005. godinu. Kako je saopćeno iz Ureda za informiranje Vlade FBiH, riječ je o sredstvima od 15,74 miliona KM u ovogodišnjem budžetu FBiH koja će Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva doznačiti korisnicima na osnovu Programa. Od planiranih sredstava, više od polovine je namijenjeno animalnoj proizvodnji (53 posto), dok će se u biljnu proizvodnju usmjeriti 37

posto. Planirano je da se ove godine realiziraju i obaveze iz 2004. u proizvodnji duhana, podizanju rasadnika kontinentalnog i mediteranskog voća, te isplata premija za četvrti kvartal proizvođačima mlijeka. /FENA/

U Rakovici kod Sarajeva

Prva farma lopatara

U Rakovici kod Sarajeva, na površini od 200 hektara, otvorena je prva farma jelena lopatara u BiH. Stotinu jelena je u januaru uvezeno iz Hrvatske, gdje su nakon jednomjesečnog karantina na farmi "Sarajevo šuma" pušteni u ograđeno lovište.

Jelen lopatar nije autohtona bh. vrsta divljači. Korijeni su im iz Mezopotamije odakle su preko Male Azije prebačeni u Evropu. Posljednjih godina sve više ih je u Evropi zbog njihove prilagodljivosti, skromne prehrane, prefinjenosti i kvalitetnog mesa koje je sve traženije. U kompleksu se uzgaja 100 jelena lopatara, desetak srndaća i 3.000 fazana. U okviru kompleksa vršit će se i redovna selekcija. Perspektivniji će biti uvršteni u matično stado, te se uzgajati za lov i lovni turizam, s namjerom da izrastu u trofejne primjerke. Za tri godine početak će komercijalni lov na lopatare, tj. radi se o ekskluzivnom lovu koji će okupiti brojne ljubitelje ove vrste rekreacije.

Ulaz u kompleks "Sarajevo šuma" je besplatan za sve ljubitelje prirode.

/preuzeto iz Avaza/

Veća proizvodnja šumskih sortimenata

Ukupna proizvodnja šumskih sortimenata u FBiH u januaru ove u odnosu na isti mjesec prošle godine veća je za 11.000 kubnih metara ili 12,2 posto. Prema posljednjim podacima Federalnog zavoda za statistiku, proizvodnja sortimenata od četinarara je veća za 7.000 kubnih metara (15,2 posto), dok je proizvodnja sortimenata od lišćara veća za 5.000 kubnih metara (11,6 posto). Ukupna prodaja šumskih sortimenata veća je za 2.000 kubnih metara ili 2,7 posto. Prodaja sortimenata od četinarara je veća za 4.000 kubnih metara (11,7 posto), dok je prodaja sortimenata od lišćara manja za 2.000 kubnih metara (5,1 posto).
/FENA/

Na rijeci Semešnici

UŠIT vraća dabrove u vode BiH

Udruženje šumarskih inženjera i tehničara FBiH, uz podršku Direkcije Hessen Forsta iz Njemačke, uradilo je prvi pokušaj reintrodukcije dabrova.

Dabar je bio autohtona slobodnoživeća divljač u BiH. Potupno je nestao prije otprilike 150 godina, jer je lovljen zbog kvalitetnog krzna, ukusnog mesa (mošusnih žlijezda - koriste se u kozmetičkoj industriji) i ljekovitosti sala koje je poznato u narodnoj medicini. Krzno je izuzetne kvalitete i na 1 cm² ima 23.000 dlačica (čovjek oko 150) koje ga štite od vode, hladnoće i od visokih temperatura.

Svoje nastambe gradi u blizini vode, a ulaz u nju je ispod vode. Čisti je vegetarijanac i hrani se travama, korom drveća i tanjim zelenim grančicama. Odrastao primjerak teži do 30 kg. Dužina sa repom iznosi 120 cm. Familijarna je životinja i u skupini živi šest jedinki.

Do sada su "naseljeni" u 25 zemalja Europe. U svim zemljama je zaštićena vrsta. Ovo je prvi pokušaj reintrodukcije dabrova. Na poklon iz Njemačke UŠIT je dobio pet familija (20 komada).

Odabrana je lokacija na rijeci Semešnici kod Donjeg Vakufa. To je čista, bistra rijeka bogata ribom sa ustaljenim vodostajem koja protiče 20 km kroz nenastanjeni šumski predio. Naseljavanjem dabrova ovo područje ima sve šanse da postane prirodni zoopark, odnosno biosferno zaštićeno područje gdje bi brojni posjetioci mogli proučavati floru i faunu.

Š. A.

Pokrivenost uvoza izvozom 42,4 posto

Industrijska proizvodnja u FBiH, u januaru ove u odnosu na prosječnu mjesečnu proizvodnju iz prošle godine, veća je za 4,2 posto u odnosu na proizvodnju iz istog mjeseca prošle godine 18,8 posto, dok je u odnosu na decembar prošle godine manja za 7,8 posto, saopćio je na konferenciji za novinare direktor Federalnog zavoda za statistiku Derviš Đurđević

Posmatrano po područjima industrijskih djelatnosti u januaru ove u odnosu na prosječnu mjesečnu proizvodnju iz prošle godine, industrijska proizvodnja u području snabdijevanja električnom energijom gasom i vodom veća je za 36,6 posto. U području prerađivačke industrije manja je za 8,1 posto, a u području rudarstva manja je za sedam posto.

U januaru FBiH ostvarila je izvoz od 144.740.000 KM, što je za 39 posto više u odnosu na januar lani, a ostvarena vrijednost uvoza je 341.334.000 KM, što je za 2,3 posto više u odnosu na januar prošle godine. Pokrivenost uvoza izvozom u januaru ove godine iznosi 42,4 posto.

Do porasta ukupnog izvoza došlo je zbog rasta izvoza unutar prerađivačke industrije od 33,5 posto, gdje je porast najvećim dijelom uzrokovan rastom izvoza u granama proizvodnja odjeće, dorada i bojenje krzna 36,9 posto, prerada kože, izrada kožne galanterije i obuće 51,8 posto, proizvodnja metala 33,4 posto, proizvodnja motornih vozila 99,9 posto i opskrba električnom energijom 182,3 posto.

Najveće učešće u ukupnom izvozu ima Italija od 25,4 posto, jer lista prvih deset zemalja u koje izvozi FBiH (Italija, Hrvatska, Njemačka, Austrija, Slovenija itd) učestvuje preko 80 posto u carinskoj proceduri ponovni izvoz nakon unutarnje obrade (u ukupnom izvozu ova carinska procedura učestvuje sa 47,8 posto).

Ponovni izvoz nakon unutarnje obrade znači da se u zemlju uvezu repromaterijali, naprave gotovi proizvodi i odmah nakon toga se izvezu iz zemlje.

U januaru je zabilježen rast uvoza od 2,3 posto u odnosu na januar lani, ali u poređenju sa decembrom prošle godine došlo je do pada uvoza od 30 posto, što je uzrokovano tzv. sezonskom komponentom (uvijek je u januaru zabilježen pad uvoza jer se ugovori sklapaju većinom početkom godine), tako da se najvjerojatnije radi o zaostalom uvozu iz prethodne godine.

U januaru je u Republiku Srpsku prodato robe u vrijednosti 16.863.944 KM, što predstavlja smanjenje za 28,3 posto u odnosu na decembar lani i povećanje za 3,3 posto u odnosu na januar prošle godine. Istovremeno, iz Republike Srpske nabavljeno je robe u vrijednosti 4.026.030 KM, što predstavlja smanjenje za 33,4 posto u odnosu na decembar prošle godine i smanjenje 18,2 posto u odnosu na isti mjesec lani. /FENA/

Udruženje profesionalnih posrednika - brokerskih kuća

Na traženje predsjednika Udruženja Zijada Blekića, 16. marta, održan je sastanak sa predstavnicima Komisije za vrijednosne papire i Registra vrijednosnih papira.

Traženo je:

1. da se omogući brokerskoj kući da u ime svojih klijenata povuče izvode iz Registra vrijednosnih papira;

2. potreba uvođenja elektronske knjige naloga;

3. praksa objavljivanja podataka, dostupnih brokerima, prvih dvadeset dioničara u nekom emitentu vrijednosnih papira;

4. produženje rada Registra vrijednosnih papira.

Obećano je da će se razmotriti i vidjeti mogućnost njihove realizacije.

Na osnovu razgovora upućen je pismeni prijedlog Registru vrijednosnih papira za produženje vremena rada Registra.

M. I.

Direktor brokerske kuće Eurohaus

Neminovno stvaranje jedinstvene berze u regiji

Direktor brokerske kuće Eurohaus Zijad Blekić, predsjednik Udruženja profesionalnih posrednika - brokerskih kuća u FBiH, kazao je da se berze u regiji, ako žele biti konkurentne, moraju ujediniti, odnosno stvoriti jedinstvenu berzu koja će biti dovoljno jaka za integraciju u velike svjetske tokove.

Zahvaljujući procesu privatizacije, berze u BiH su postale interesantne stranim investitorima. Ipak, sve one u državama nastalim raspadom bivše Jugoslavije ne mogu biti konkurentne na svjetskoj razini, zbog čega je pokrenuta inicijativa za stvaranje jedinstvene koja bi počela sjedinjenjem berzi iz BiH i SCG.

U prilog tome govori i činjenica da su brokerske kuće Eurohouse iz BiH i Senzal iz SCG potpisale protokol o suradnji.

“Prve analize Eurohaus i Senzala će predočiti stranim investitorima u prvoj polovini maja. Radi se o našim savjetima za njihova ulaganja u tvrtke iz naših zemalja”, kazao je direktor brokerske kuće Senzal iz Beograda Rade Rakočević, naglasivši da će to biti prva konkretna suradnji dviju brokerskih kuća različitih zemalja.

Iz ovih brokerskih kuća su naglasili kako očekuju da će se u proces ujedinjavanja svih berzi u jedinstvenu berzu na razini bivše SFRJ ubrzo uključiti sve relevantne brokerske kuće koje egzistiraju u regiji. /Poslovne novosti/

Proizvodnja uglja

Izvanredni rezultati rudnika "Banovići"

Lani ostvarena dobit od 4,7 miliona KM što je najbolji poslovni rezultat od rata naovamo * Ova godina označena kao početak restrukturiranja rudnika biće u znaku povećanja proizvodnje i još boljeg poslovanja

Rudnik mrkog uglja "Banovići" u ovoj godini planira proizvodnju od 1,4 miliona tona uglja, ponovno aktiviranje površinskog kopa Turija, zapošljavanje stotinu novih rudara i nastavak investiranja. Unatoč oštroj i za rudarstvo nepovoljnoj zimi na početku 2005. godine, rudnik ostvaruje planske zadatke što nagovještava da će ovo biti još jedna uspješna godina za 2.570 rudara i menadžment na čijem čelu je magistar Munever Čeragić.

Direktor i novi menadžment preuzeli su rudnik polovinom prošle godine u trenutku kada je imao gubitak od oko 3,7 miliona KM. Brojnim mjerama, upravljačko-organizacionim rješenjima i povećanjem proizvodnje uspjeli su anulirati taj gubitak. Prema zvaničnom godišnjem izvještaju dobit ovog rudnika u 2004. godini iznosi 4,7 miliona KM.

Plus tome za sedam miliona su smanjili obaveze prema dobavljačima i bankama. Uspostavljena je svakodnevna likvidnost i uredna isplata zarada (prosjeck 600 KM) koje bi u 2005. godini trebalo da imaju i blagi rast.

Planske projekcije o povećanju proizvodnje u odnosu na prethodnu godinu baziraju se na ponovnom otvaranju površinskog kopa Turija ("konzerviran" početkom devedesetih godina prošlog stoljeća) na kojem se rezerve procjenjuju na 26 mil-

iona tona uglja. Dio opreme već je na kopu, a eksploatacija će započeti nakon što bude osposobljena željeznička pruga.

Zapošljavanjem stotinu novih rudara (u Banovićima izazvalo veliko interesovanje) u jamama će biti uveden rad subotom i nedjeljom, a dodatno povećanje proizvodnje i produktivnosti biće ostvareno i intenzivnim investiranjem od oko 20 miliona KM.

Rudnik u Banovićima će u narednim mjesecima dobiti savremene hidraulične bagere i opremu koja rudu može vaditi bez miniranja terena, što će, kako kaže direktor Munever Čeragić, predstavljati značajne uštede.

Krajem godine u planu je nabavka novih pet kamiona za prevoz uglja i jalovine što će biti realizovano uz korištenje kreditnih sredstava.

Kako tvrdi generalni direktor rudnika, među bankama vlada veliko interesovanje da se uključe u taj projekat, jer su se uvjerile da rudnik stabilno posluje i da je uredan platiša bankarskih obaveza.

Uporedo sa svim ovim, menadžment predvođen magistrom Muneverom Čeragićem, započeo je izradu nove organizacije koja u svim elementima mora odgovoriti na brojna pitanja, odnosno definisati mjesto i ulogu rudnika u cjelokupnom energetskom sistemu države.

Riječ je, dakle, o početku restrukturiranja koje će za posljedicu imati i smanjenje zaposlenih, uglavnom, slanjem u penziju onih koji ispunjavaju uvjete, te još nekih koji mogu biti zbrinuti kroz program socijalnog zbrinjavanja, a njega treba da ponudi Vlada.

H. ARIFAGIĆ

Munever Čeragić

Ponuda - potražnja

Italijanska kompanija želi uspostaviti sporazume o saradnji u oblasti građevinarstva, industrijskih i javnih radova. Kompanija je zainteresovana za kupovinu nekretnina i uspostavljanje zajedničkih projekata.

Adresa: Costruzioni Manfredini I.C.E. Srl, Via San Vincenzo 18, 20123 Milano, Italia. Telefon: + 39 02 8358741, faks + 39 02 8375536, e-mail: cesare.manfredini@fastwebnet.it. Kontakt osoba: Cesare Manfredini.

Kontakt osoba: Zagorka Sandulović-Marjanović
E-mail: Zagamar@aol.com

Kompanija Texwin Pacific Ltd. iz Hong Konga proizvodi sve vrste odjeće za bebe. Odjeća se izrađuje i po narudžbi, a dostava je moguća u roku od 25 do 30 dana. Web stranica kompanije: <http://www.texwin.com>

Turska livnica metala traži uvoznike i joint venture aranžmane. Kompanija se bavi livenjem metalnih proizvoda za rudarstvo, građevinsku, mašinsku, prehrambenu i vojnu industriju. Proizvodi i dijelove za automobilsku industriju, dekorativne peći i drugo.

Kontakt: Enis Döküm ve İmalat San., Karatay Sanayi Gültepe Sk. No. 9, 42300 Konya, Turkey. Telefon: +90 332 233 30 17, faks +90 332 235 66 19, e-mail: info@enisdokum.com. Kontakt osoba: Bülent Enis.

Prodaju se nekretnine pp "Volta" Sarajevo u industrijskoj zoni Ilijaša, udaljenoj od Sarajeva 15 km:

Parcela površine 6.555 m², ograđena sa infrastrukturom i portirnicom sa kancelarijama.

Parcela 1.692 m² u blizini navedene, ograđena, a jedna strana izlazi na industrijski kolosijek.

Za sve informacije obratiti se na telefone:

061 130 679

061 133 408

Firma Evans Gray & Hood Food Ltd. iz Velike Britanije zainteresirana je za otkup bobica smreke i sjemena korijandera iz BiH.

Italijanska kompanija traži proizvođače i izvoznike izolacionih traka i sličnih proizvoda za zaštitu metalnih cjevovoda od korozije.

Adresa: Facot Chemicals Snc, Via Crema 44, 26010 Capralba, Italy. Telefon: + 39 0373 450642, faks + 39 0373 450751, e-mail: info@facot.it. Kontakt osoba: Valter Rimoldi.

GLASNIK

Privredna/Gospodarska komora
Federacije Bosne i Hercegovine

List izlazi mjesečno
Godina VI
Broj 30
Mart/ožujak 2005.

GLASNIK uređuje
Redakcijski kolegij:

Željana Bevanda, glavni urednik,
Mira Idrizović, odgovorni urednik,
članovi:

Šemsa Alimanović, Dubravka Bandić, Ljubo Dadić, Fahrudin Đikić,
Juso Škaljić i Meliha Velić, sekretar Redakcije.

DTP: "Privredna štampa"

Adresa:

Privredna/Gospodarska komora FBiH
- za Glasnik -
71000 Sarajevo

Branislava Đurđeva 10/IV

Kontakt osoba: Meliha Velić

Telefon: 033/267-690

E-mail: m.velic@kfbih.com

Telefoni:

033/663-370 (centrala)

033/217-782

Faks: 033/217-783

www.kfbih.com

Izdavač:

"Privredna štampa" d.d. Sarajevo

Štampa:

Birograf, Sarajevo

Gajev trg 2

Za štampariju

Rizah Mustafić

Besplatan primjerak

RESALE 2005.

11. međunarodni sajam rabljene opreme održat će se u Karlsruhe, od 18. do 20. aprila, pod nazivom RESALE 2005. Predstaviće se 563 izlagača iz 25 zemalja, a biće izložene mašine iz oblasti drvne, metalne, tekstilne, poljoprivredne, građevinske, kemijske, grafičke industrije, telekomunikacija, robotike i drugo.

Š. A.

Iz apoteka

Akne

Akne se najčešće javljaju u pubertetu, ali često su problem i ljudi u srednjoj životnoj dobi. Nastaju kao posljedica prekomjernog rada žlijezda lojnica i usljed pojačane produkcije i ljuštenja pokrovnih epitelnih stanica u njihovim kanalićima

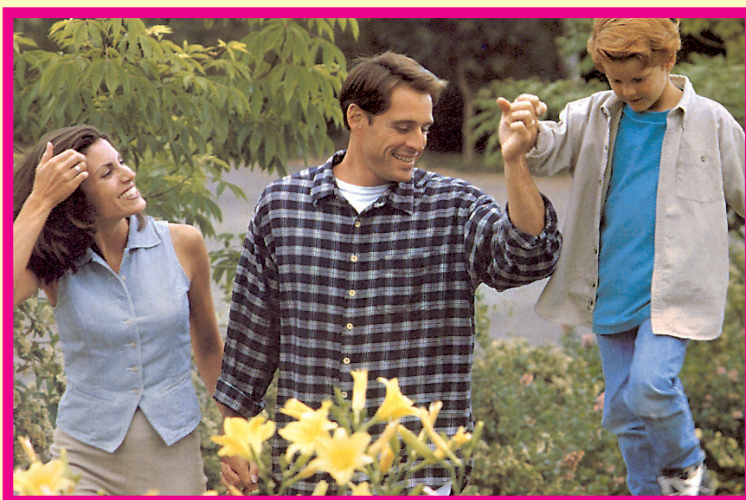
Loj i epitel tvore čepiće koji zatvore izvodni kanal žlijezde. Nakupljeni loj pomiješa se s bakterijama, a posljedica je gnojenje i nastanak prištića ili bubuljica. Od važnosti je za prevenciju nastanka akni odgovarajuća prehrana, te, naravno, higijena kože. Ujutro i navečer koža se pere toplom vodom i blagim sapunom sa blago kiselim pH. U apotekama se mogu nabaviti sapuni specijalno namijenjeni osjetljivoj i onoj sklonoj aknama. Ne valja pretjerivati s higijenskim sredstvima, jer se koža pretjerano isuši. Od koristi je i izbjegavati stvari koje radimo nesvjesno, a jako doprinose onečišćenju kože lica i stvaranju iritacije. Evo samo nekih:

- * naslanjanje brade na ruke i nesvjesno diranje lica,
- * preparati za kosu koji dolaze u kontakt sa kožom lica,
- * prislanjanje slušalice telefona o lice,
- * boravak u zadimljenim i prašnjavim prostorima,
- * pušenje.

Postoji mnogo različitih tipova akni:

Acne Vulgaris, Acne Rosacea, Acne Fulminans, Gram-Negativni Folikulitis itd. u različitim stupnjevima težine oboljenja. Stoga akne smiju biti predmet liječenja stručnjaka, dermatologa. Nemajte povjerenja ni u koga osim u liječnika. Ne nadražujte mehanički akne, ne tiskajte ih - ili će se zagnojiti, ili će nastati ožiljci. Aknu smije otvarati samo stručnjak, u pravom času, da se ne stvori ružni ožiljak. Inače, liječenje je lokalno i antibiotsko. Lokalno se stavljaju kreme ili losioni, bez sadržaja masti. Kreme ljušte pokrovni sloj kože. One djeluju tako što uklanjaju suvišne epitele pokrovne stanice i smanjuju količinu loja, dakle, uklanjaju ono što stvara čepić. Zato boravak u toploj i suhoj klimi često djeluje bolje od svih lijekova, pogotovo uz hidroterapiju morskom vodom! Morska se voda može primijeniti i kao oblog i on sadrži sve njene soli. Dermatolog preporučuje i uzimanje antibiotika širokog spektra, najčešće iz grupe tetraciklina. Uz antibiotike, ukoliko je uzrok poremećenog rada žlijezda lojnica leži u disbalansu hormona, liječnik ordinira i hormonalnu terapiju. Zbog mogućih neželjenih propratnih pojava, smiju se koristiti samo u suradnji s dermatologom, a u žena i s ginekologom.

One nisu samo estetski problem, jer mogu učiniti ružnima lice, ramena, te susjedne dijelove, leđa i prsa. One su i veliko duševno opterećenje za oboljelu osobu. Može se naričito kod mladih javiti promjena ličnosti: agresivnost i razdražljivost, ili povučенost i depresija. Stoga im treba pristupiti ozbiljno i imati strpljenja i efekat sigurno neće izostati.

*Mr. pb. Maja KNEŽEVIĆ-ĆERANIĆ
Apoteka MY MEDICO*